

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 65/22

Luksemburg, 26 kwietnia 2022 r.

Wyrok w sprawie C-401/19
Polska/Parlament i Rada

Nałożonemu na dostawców usług udostępniania treści online obowiązkowi weryfikowania treści, które użytkownicy chcą zamieścić na ich platformach, przed ich publicznym rozpowszechnieniem towarzyszą niezbędne gwarancje, w celu zapewnienia jego zgodności z wolnością wypowiedzi i informacji

Trybunał oddalił skargę wniesioną przez Polskę na art. 17 dyrektywy w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym

W art. 17 dyrektywy 2019/790 w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym¹ („dyrektywa”) ustanowiono zasadę, zgodnie z którą dostawcy usług udostępniania treści online (nazywani „web 2.0”) ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność, gdy przedmioty objęte ochroną (utwory itp.) są bezprawnie zamieszczane w sieci przez użytkowników ich usług. Dostawcy, o których mowa, mogą jednak zostać zwolnieni z tej odpowiedzialności. W tym celu, zgodnie z przepisami tego artykułu 17², są oni zobowiązani w szczególności do aktywnego nadzorowania treści zamieszczanych przez użytkowników, aby zapobiec udostępnianiu online przedmiotów objętych ochroną, których podmioty uprawnione nie chcą udostępniać w ramach tych usług.

Polska wniosła do Trybunału skargę mającą na celu stwierdzenie nieważności art. 17 dyrektywy 2019/790. Zdaniem skarżącej przepis ten narusza wolność wypowiedzi i informacji zagwarantowaną przez Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej³ („karta praw podstawowych”).

W ogłoszonym dzisiaj wyroku **Trybunał oddalił wniesioną przez Polskę skargę.**

Trybunał zauważył przede wszystkim, że aby móc skorzystać z wyłączenia odpowiedzialności przewidzianego w art. 17 dyrektywy 2019/790, dostawcy usług udostępniania treści online są *de facto* zobowiązani, o ile podmioty uprawnione dostarczyły im odpowiednich i niezbędnych w tym zakresie informacji, do uprzedniego weryfikowania treści, które użytkownicy chcą zamieścić na ich platformach. Ponadto, aby móc dokonać takiego uprzedniego zweryfikowania, dostawcy ci są zobowiązani – w zależności od liczby zamieszczanych plików i rodzaju danego przedmiotu objętego ochroną – do stosowania narzędzi automatycznego rozpoznawania i filtrowania. W ocenie Trybunału takie uprzednie weryfikowanie i filtrowanie może wprowadzić ograniczenie ważnego środka rozpowszechniania treści online. W tych okolicznościach **wprowadzony dyrektywą odrębny system odpowiedzialności w odniesieniu do dostawców usług udostępniania treści online zawiera ograniczenie wykonywania prawa do wolności wypowiedzi i informacji użytkowników tych usług udostępniania.**

W odniesieniu następnie do uzasadnienia takiego ograniczenia i w szczególności jego proporcjonalności względem prawnie uzasadnionego celu, któremu służy art. 17 dyrektywy, polegającego na ochronie praw własności intelektualnej, Trybunał zauważył, po pierwsze, że **prawodawca Unii**, w celu zapobieżenia zagrożeniu, jakie niesie ze sobą dla prawa do wolności wypowiedzi i informacji użytkowników usług udostępniania treści online zwłaszcza stosowanie

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE (Dz.U. 2019, L 130, s. 92).

² Zobacz art. 17 ust. 4 lit. b) i art. 17 ust. 4 lit. c) in fine dyrektywy 2019/790.

³ Artykuł 11.

narzędzi automatycznego rozpoznawania i filtrowania, **przewidział jasne i precyzyjne granice dla środków, które mogą być przyjęte lub wymagane** przy wykonywaniu przewidzianych w tym przepisie obowiązków, **wyłączając między innymi środki, które filtrują i blokują zgodne z prawem treści w trakcie ich zamieszczania online**. W tym kontekście Trybunał przypomniał, że system filtrowania, który mógłby nie rozróżniać w wystarczającym stopniu treści niezgodnej z prawem od treści zgodnej z prawem, skutkiem czego jego wdrożenie mogłoby doprowadzić do blokady komunikacji o treści zgodnej z prawem, byłby sprzeczny z prawem do wolności wypowiedzi i informacji i nie zapewniałby sprawiedliwej równowagi między tym prawem a prawem własności intelektualnej. Po drugie, art. 17 dyrektywy stanowi, że użytkownicy omawianych usług będą posiadali, na mocy przepisów krajowych, prawo do zamieszczania i udostępniania treści generowanych przez siebie do celów takich jak na przykład parodiowanie lub pastisz oraz że będą informowani przez dostawców tych usług o tym, iż mogą korzystać z utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w ramach przewidzianych w prawie Unii wyjątków lub ograniczeń w zakresie prawa autorskiego i praw pokrewnych. Po trzecie, zgodnie z omawianym art. 17 odpowiedzialność dostawców usług za zapewnienie braku dostępu do określonych treści może powstać tylko pod warunkiem, że podmioty uprawnione dostarczą tym dostawcom odpowiednich i niezbędnych informacji w odniesieniu do tych treści. Po czwarte, wspomniany art. 17 uściśla, iż jego stosowanie nie prowadzi do powstania ogólnego obowiązku w zakresie nadzoru, co oznacza, że od dostawców usług udostępniania treści online nie można wymagać, by zapobiegali zamieszczeniu i publicznemu udostępnianiu treści, których uznanie za niezgodne z prawem wymagałoby od nich dokonania niezależnej oceny tych treści w świetle informacji dostarczonych przez podmioty uprawnione oraz ewentualnych wyjątków i ograniczeń prawa autorskiego. Po piąte, ów art. 17 wprowadza szereg gwarancji proceduralnych, które chronią prawo do wolności wypowiedzi i informacji użytkowników tych usług, w przypadkach gdy ich dostawcy blokują jednak omyłkowo lub bezpodstawnie treści zgodne z prawem.

Trybunał wywiódł z tego, że **nałożony na dostawców usług udostępniania treści online obowiązek polegający na weryfikowaniu treści, które użytkownicy chcą zamieścić na ich platformach, przed ich publicznym rozpowszechnieniem**, wynikający z odrębnego systemu odpowiedzialności ustanowionego w dyrektywie, **został przez prawodawcę Unii otoczony odpowiednimi gwarancjami w celu zapewnienia poszanowania prawa do wolności wypowiedzi i informacji użytkowników tych usług** oraz sprawiedliwej równowagi między z jednej strony tym prawem a z drugiej strony prawem własności intelektualnej. Niemniej, przy dokonywaniu transpozycji art. 17 dyrektywy do ich prawa wewnętrznego państwa członkowskie powinny opierać się na takiej wykładni tego przepisu, która pozwoli na zapewnienie sprawiedliwej równowagi między poszczególnymi prawami podstawowymi chronionymi przez kartę praw podstawowych.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.